

KRJELA 3

Klub mladých autorov pri Knižnici G. F.- Belopotockého v Liptovskom.
Mikuláši

Michal Vrbňák

akási

nekonkrétna pozitívna
a energická túžba

(chcenie)

(hnanie)

pred očami zlatý medový
lesk

blížim sa k vode

jej prežblnkávajúcej hmýrivej hladine –
lesklá hranica vratkého prechodu

ponorenia sa/utopenia

na jednoliatom, rukou preniknuteľnom toku

nezanechám jediný

teplý a prašný tieň

... sa tiažou vnorí do

hĺbín a blikotavo klesá

popod živý múľ

okovaná truhlica
minca vypadnutá z vrecka
ako obyčajná handra
plachtiaca vo víre zostupného tanca
bez dvojníka

za každým krokom

ďalší nový, ľahký a vzácny tieň

vrhnutý do vody

je mojou stopou
ako som prešiel ďalej
za miesto, na ktorom ostávam stáť

že mi v ústach dýcha
slabé ticho a sucho
ako silný
ešte nevyklíčený klas

rýchlym striedmym

a vhodným tempom
striedaním ťapkavých
chodidiel nad mihajúcim
sa povrchom
v šere bežím
cez hmlu dýcham
povrch plynúceho ovzdušia
slastne utekám
tmavým a riedkym trmácavým vzduchom
pod tlakom sa hýbem
hlava
hlava ako druhé telo
nesúrodým smerom
nezadržateľne súvislo
tak ako moje telo uteká
putujem k dvom
miestam
ako vo vodovodnom kohútiku rozbiehavé
prelínajúce sa toky
nezlučiteľných kvapalín

hluché mosty.....

jablká kotúľané dole schodmi
prijat' výkrik ako biele oko
roztiahnuté do všetkých strán
tiect'
včera stromy v sade za domom rozprávali
o kurzoch futbalových stávk
vypol som ich
tlejú
koreňmi v horúcom oleji
posledné utreté nemé oko
taký strom sa krúti rýchlosťou jedného obehu okolo zemského jadra
za dvadsaťštyri hodín
je to stále viac než dokáže pohyblivý samec

akéhokoľvek živočíšneho druhu
mlčať v zóne pohybu
prepúšťajú svetlo pomedzi listy
na jazere pláva uvoľnená a mlčanlivá
vodná hladina
nezatvoriteľné oko trpezlivej samice
siahodlnej
ako ničota
strom hučí vodou v kábloch po kmeni
voda
hučí ako koruna

do vetra som ako do bájneho netvora

napumpoval
hektolitre kyslých pľuvancov za svoj život
ani len nezmenil smer
skučal ďalej
lietal okolo mojej hlavy
krútil sa ako zbes
nenásytný, dobiedzavý
hrdzou naštrbený
prefúkaný vietor

mäsiáčik, to je ako krvilak

bóše
čo len dokáže urobiť takej panne
óch
mäsiáčikovskou sekerkou
ako hravé smejivé
také načisto zákerné
deťulo
bááác!
(mužovi umenia H. C. Artmannovi)

žiaden náboj vzduchom neletí

duše prebudených fajčiarov
plachtia nočákmi
náhlivo
k pohrebom

mole útočia na elektrické
výboje z vedenia
padajúce iskry
zhorené hmyzy
do kofají električky
záľaha všeobjímajúcej vtieravej hmyly
na nočné mesto
znie do tmy
otvoreným dáždnikom bránim
si tvár
mokrú od teba

komu napísať list

z tejto izby?
ktorá sa na mňa len tak
pozerá
zo štyroch strán
akoby nemala kam ísť
na chvíľu sa posadiť
pozvať ma
na čaj
odvedľa hučí
orgazmom šklbajúcej sa blondíny
a nehlučným
súhlasom
jej bezdychého milenca
ani ich si izba nemala čas kedy
adoptovať
zunčí mi stenami
správy z útrobia
kódované deťmi z panelov
vznikajúce výtryskom
oslepivým a ostrým až na
telo
zanikajúce nevládnym mávnutím ruky
bez úsilia
deň v kocke šumenia
nestrávim mlčaním
odrážam vlnenia aby som nescudzol v priestore
ktorému nepatrím
spievam
kričím
skáčem
a pobieham
rukami

udieram do stien
tupé očistné modlitby za telo
bez cieľa
ktoré tu za mňa
musí spať
bezo mňa

balkón veľkosti 5x30

pivových fliaš
nočná besiedka mačacích erotických vzlykov a škrekotov
v zime
sivý betónový lalok
na bezduché civenie
isté miesto kam sa dá
tak či tak zbytočne uprieť zrak
nezámerný ako kľučkujúci veterný prúd
aby som sa ním seba
a nikoho
nedotkol
rozbitný
ako
letiaci fľaša od piva

Ruka na skle.

Pohľadom premeriavam farbistý obzor novej ulice.
Skúmavo.
Už druhýkrát dnes sa pozerám, kde vlastne je ten oceán.
Nič. Len voda fajčí.

dva krát kávu

a pôjdem domov smerom
vyznačeným vlniacim sa chodníkom
kde si zapálím voňavú ušúľanú
cigaretu kde si nahádzem do
krku múdrosť popolavých
iskier
a v pľúcach zužitkujem na škváru
kde si v teple marcového
večera preberiem všetko čo
neviem kde si ťa celú
označujem a spoznám na prach

ako vieš potriať vlasmi
len do vetra
vtáčatko stisnúť pášť vlastnoručne
vľisovanú do hrtana nech
dáviš sa červami luny
prekvasenými zvratkami násilných
úsmevov lákajúc
motýlika okyptený sosák nech
pôžitok z letu
kde si skutočne poľajčím anjelik
a na ľahkom dyme sa povznesiem
bližšie k brutálne modrastému
nebu noci ukradnutému diablikovi
doširoka rozoštvaných očí
kde si ozaj len teba

balada

básnik vstal
lesom bežal
až pri skale skamenenej zastal:

tu – rečie – ja
chápeš skala
pre svoj príbeh
spersonifikovať musím ťa!.....

ach – xkrát skala
ch zvolala
ch
zadrž básnik
ch zadrž!.....

básnik xkrát rozmýšľal

i tu z dúm prebravší sa
po chvíli zakričal:

chúďa! pravdu máš.....
obludu ďalšiu netreba!!!
otočil sa vzad
zmizol v číročistú diaľ
a tak tam stojí podnes
jedna skala premftva...

Martin Šulo

utekám všetkými smermi

zo seba
pred sebou
milujem život
myslím na smrť
kriesim si ducha
a znovu chodím umierať
túžim po sláve
vôbec o ňu nestojím
spiacky zbieram špinu
bdelo ju zvraciam
smelo na seba hľadím
zbabelo utekám
hovorím ámen
a začínam sa modliť
žijem v paradoxe
ako chameleón
nikdy neklamem

smrť je smrť bude

dostane ťa
každého dostane
tvojho suseda skôr
na teba si počká
smrť je číra trpezlivosť
smrť je nesmrteľná
 smrk smrk búú búú
prišiel tvoj čas

zostane to medzi nami

medzi mnou
a mnou
rozpoltenu osobou

rýchly útek do samoty

zničil i poslednú nádej
zatmenie tejto chvíle
volám kričím
do znovuzrodenia!

Martin Hurtaj

Slnčný účet

Oblaky sa zapalujú od slnka,
ohnivá hra nekonečna.
Do červena, do noci a do vienka
dáva život, navždy večná.

Dni sú ako korálky
navlečené na slnečné lúče,
ako vypálené zápalky,
nikdy nesplatený účet.

List nebu

Prestali sme sa spolu rozprávať,
prezázrační snehuliaci,
vážená a chladná inovať.

Dvaja k nebu volajúci.

Večer keď prší

Večer keď prší, ulica sa ligoce
spoza skla môjho bytu ako zrkadlo,
v ktorom si kúpu hviezdy svoje srdcia.

Drobnučké plamienky sa chvejú. Tma to chce,
je celá rada, že už slnko zapadlo,
a že si môže šperky ponatriasať.

Úvod listu

Ani sám neviem prečo
po tak dlhom čase ticha,
zádumčivosti, odlúčenia
chcel by som povedať niečo,
čo by malo správny význam.

Slová sú skryté pod kameňom.

Tiene

Tiene sú pred dverami.
Samé ako sny, čo si maľoval
na stenu cez deň.
Sú ako krv z čerstvej rany,
vidia až do duše.
A v noci, keď príde tma,
vchádzajú do nej.

Minúty ako sneh

Vzduch voňal dymom,
na ceste mrzlo,
cencúle viseli spod striech.

Čas dýchal zimou
a mne stiahlo hrdlo.
Minúty sa topia ako sneh.

Uhryznúť svitanie

Tma a smrť? To zas nie; skôr stav,
keď vtáci mi dajú dúhu,
ale ja vykročím cez sklo

uhryznúť svitanie na tvár
ako pes pošťára; sluhu,
ktorý mi priniesol svetlo.

Vtáča

Odrazil som srdce od brehu,
stojím bezradne, už iba holé telo,
rad myšlienok; v hrudi mám diery
po vtáčati, čo mi tadiaľ preletelo.

Anna Uramová

Druhý stupeň

Vidím slovo, ktoré tam nie je,
ostro sledované záchvevy krídla,
v dutom obraze plytká hĺbka.
Ešte pred vypovedaným.
Chráni si podstatu svojho určenia.
Raz jej rukami vymodeluješ tvár
z hladín vetra, hliny
a sĺz alebo dažďa,
druhý stupeň obetovania.
Postupuješ do vysnívanej priepasti,
kde nedosiahnu ani oblaky,
kde to, čo je, už vie len Boh.

Vymedzená

Špirály vlastnej krvi,
kvapky stokrát počutého dychu,
tá istá prítulnosť
v explózii
zložitej jednoduchosti,
odsúdená pohľadmi spravodlivých,
vymedzená do vlastného priestoru,
čas bez rozšírenia,
ticho, vyrezaná
v úzkom spektre pokožky a vlákien,
čohosi nado mnou...

V poludňajšom prítmí

Zosúladená
s kadidlových tichom.
Počúva vnútorný monológ stien.
Otvorená hviezdokopa,
rozsvietená v poludňajšom prítmí.
Ona a jej podstata.
Zrazu má všetko zmysel.

Michal Vrbňák

Encyklopédia

Na mesto sadala hmla. Rozpíjavo, ako prechlórovaná voda v bazéne, vkázala do vrecák matných, rozostrených siluet prechádzajúcich zakliatym mestom.

Ešte jednu kávu a pokračujeme ďalej..... ááchch...

Na prázdne mesto sadala hmla.

Z času na nečas z diaľky tlmene zaznel zvuk motora zblúditého holandského auta a nárazy, ako si prerážalo cestu hmlou. Holuby celkom ticho, no křčovito tislí celú svoju telesnosť k zemi v smere gravitačného zrýchlenia, div si nezlámalí hnáty. Cukrrú, cukrrú...

Ešte jednu kocku do kávy... prosím...

Studené sklá obchodných výkladov zachytávajú odlesk padajúcej hmly a postupne znepriehľadnevatejú.

Obdreté chodníky prestali pulzovať a stekajú do kanálových odtokov. Pri pohľade z okna Kriváňa vidno iba mlieko, vo vnútri kávu. Registrujem iba tieto dve veci. Všetko ostatné sa každému zákonite rozleptáva a kyselinovatie. Čiže, na dnes je skutočne zrušená komunikácia pohľadom. Deň v keli... zdanlivo.

Po kvantách sekúnd bezuzdného a zmysluprázdneho čakania sa v slepej vzdialenosti od reštaurácie znenazdajky vytvorila masa rozostrených a tmavých čmúh.

Pomaly sa blížila.

Nadobúdala rozmery.

A tvar.

Hrozivo tmavla.

Celé mesto stuhlo a v prekvapení čakalo.

Niečo treslo!

Rozbilo sa sklo.

Nejasná rozpítá hmota sa začala zrážať na pevný tvar a z mlieka nepriehľadnej hmly sa vyplavovali zrastené postavy. Jedna, dve, štyri... mnoho. Mlčky kráčali, hľadeli bez obzretia smerom vpred, na roztrhanie nabalení, v tichu šíriaci mlkvu hrôzu neznáma, valili sa kamsi do rozplynutia. Nečujne našľapovali, ba zdalo sa, že sa vznášajú kúsoček nad vlhkým asfaltovým chodníkom, ani čo by jemný vánok hnal nad zemou pološialených, zabudnutých duchov. Prelietavali popred okno, keď tu znovu: tresk!!! – zreteľne bolo počuť rozbitie skla.

No v hustej hmle, už po pár krokoch začali miznúť. Po jednom čľapotali naspäť do mlieka a zlievali sa do pôvodného, nejasného bojového útvaru.

Znovu sa rozbilo sklo!

Tmavý chuchvalec prízrakov sa postupne rozpíjal a vzdľaľoval.

Zmizol.

Už z nepočuteľnej diaľky doletel ešte zvuk rozbitého skla.

Naokolo ostalo úpenlivé ticho. Nepohol sa nik.

Napokon aj hmla začala schnúť a letela za tmavou masou do neznáma, preč z tohto stuhnutého mesta.

Zvláštne. Druhý deň sa – znamenie pre stopovacích psov – našli iba rozbité fľaše od vína, smerom k zahmlenému nekonečnu.

Nesledoval ich pravdepodobne nik.

Party

(voľne asociované, čiže len tak – bez ladu a skladu)

Spravili si party mäkkýše.

Hojdali sa a kolembali, bum tac-tac, bum tac-tac. Myslím, že každý z nich mal kravatu. A pozvánku.

Do koliečka, sem-šup-tam, dvíhali nohy, jednu, druhú, a ruky – šupdiuap! Výskali a ujúkali si do rytmu a zbláznenia...

Veľa pili.

Litre dúhy.

Grcat' sa medzi sebou hanbili. Tak sa ďalej kolembali. Decentne pofajčievali a bolo im zle, poniektorým.

Dostávali z toho komplexy, tak sa radšej ožierali.

Mäkkýše...

Možno, že aj jedli kvety.

Stáli sa ako slimáky, ale vedrá si nedoniesli. Hanbili sa. Určite by sa hanbili.

Mäkkýše.

No nič.

Krjela. Časopis Klubu mladých autorov pri Knižnici Gašpara Fejérpataky-Belopotockého v Liptovskom Mikuláši. Autori tohto čísla: Michal Vrbňák, Martin Šulo, Martin Hurtaj a Anna Uramová. (Texty Michala Vrbňáka odzneli na autorskom čítaní dňa 23. decembra 2000.) Zostavila Anna Ondrejková. Číslo 3. Vyšlo dňa 29. júla 2001.